

Sele. Jeg haaber, at der senere skal blive Leilighed til at gjøre det, og jeg skal derfor nu slutte.

Kruse: Jeg skal bestræbe mig for at fatte mig saa kort som muligt. En stor Del af, hvad det ærede sidste Medlem udtalte, kunde jeg samstemme med ham i, men ikke i Slutningen af, hvad han sagde. Det er mig saa langt fra at være klart, at den ærede Ministers Forslag under Nr. 2 paa nogen Maade kan komme til Nytte, at jeg tror, at det Snæste, dette Forslag kan gjøre, er at gjøre Skade. Indtil jeg hører bedre Grunde, end der hidtil ere givne for Ministerens Forslag, er mit Standpunkt dette: vel at kunne stemme — skjønt ikke gjerne — for Forslaget under Nr. 12, men paa ingen Maade at kunne stemme for Forslaget under Nr. 2. Jeg skal tillade mig at give en Begrundelse af dette Standpunkt. — Forslaget under Nr. 2 er i mine Dine det første Forsøg paa at bringe de nye statsøkonomiske og statspolitiske Theorier, som gaa under det fælles Navn af „socialistiske“, ind i vor Lovgivning. Det har i højeste Grad forundret mig, ikke mindst, at det nuværende høie Ministerium har kunnet gaa med dertil, men dog endnu mere, at det høitærede Udvalgs Flertal har kunnet det. Jeg siger ingenlunde dette, fordi jeg tør paastaa, at disse Theorier paa alle Punkter og i enhver Henseende ere forkastelige; paa ingen Maade — det tør jeg ikke paatage mig at afgjøre, men at de til Dato ere meget for lidt prøvede til at bringes hovedkulds ind i vor Lovgivning som et meget betydeligt Moment, det forekommer mig at være soleklart. Hvad er det, dette Forslag gaar ud paa? Det er at etablere en hel ny Form for Statsforsørgelse af Arbejderklassen, en hel ny Form, som slet ikke har eksisteret før hertil, men som ganske vist har været prøvet — og jeg tror ikke til Erkjendelse af dens Gavnlighed — i andre Lande. Principet er dette, at, naar der kommer Perioder, i hvilke der ad naturlige Veie, ad selve Udviklingens Veie, er blevet Mangel paa Arbeide for kortere eller længere Tid, er det Statens Pligt, som den højeste Faktor i Statlivet, tildels gennem Kommunerne som den anden Faktor, at tilveiebringe Arbeide, og gennem dette tilveiebragte Arbeide at tilveiebringe en Arbeids-Fortjeneste, som ellers ikke vilde finde Sted. Dette Princip er i sin hele Rod og Grund efter min Opfattelse fuldstændig forkasteligt; men det er i sine Følger endnu langt farligere end hvilken som helst anden kunstig Maade at forsørge Arbejderne paa. Thi, mine Herre, det har ingen Ende; naar den Periode, for hvilken dette Arbeide etableres, er forbi, er det allersandsynligst, at der, efterat dette Arbeide er fuldført, vil indtræde en endnu større Mangel paa Arbeide, end der var iforveien, og dette vilde nødvendig paatræve en ny Fremstæffelse af Arbeide i forøget Grad. Selve Arbeidsstrangen vilde ved disse

kunstigt tilveiebragte Arbeider progressivt stige; thi disse Arbeider ville med Nødvendighed ikke blot komme til at beskæftige de allerede værende ledige Hænder og tilveiebringe det Arbeide, som nødvendig skal udføres, men ogsaa gaa videre. Men hvad vil Følgen blive? Ganste simpelt, at der paa hvert enkelt Sted tilfalbes flere Arbeidere, end der var i Forveien. Det er den ganste simple, naturlige Følge, som det ikke nytter at protestere imod; thi Livet viser, at saaledes forholder det sig; det er den Gang, de Ring have. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) var af den Mening, at dette Forslag kunde blandt Andet ogsaa bidrage til at forbedre Arbeidsmarkedet. Nei, det kan paa ingen Maade tjene til at forbedre Arbeidsmarkedet. Netop i samme Grad, som det udføres mere eller mindre, vil det mere eller mindre bidrage til at forværre og endnu mere forkludre Arbeidsmarkedet, end det var i Forveien. Man siger — og jeg har ikke hørt nogen Protest derimod — at, naar vi ere komne til den Arbeidsløshed, vi nu ere komne til, saa skyldes det overdreven Produktion, overdreven Frembringelse i alle Retninger — ogsaa paa Byggeomraadet — saa at der altsaa nu er Mere af alle Slags Ting, end der behøves for at tilfredsstille Forbruget. Hvad stiller man nu imod, — eller hvad gaar Regjeringens Forslag ud paa? Det gaar ud paa, at faae de Private til at holde op og Kommunerne til at gaa i Steedet, saa at man altsaa stiller mod en ny Svindel. Det er Principet. Man kan begrænde dette Princip saa meget, som man vil, og sige, at der er her kun Tale om saadanne Arbeider, som alligevel skulde være foretagne, at man kun tænker paa at fortsætte med disse Arbeider, saalænge Arbeidsløsheden varer osv.; men ser man da ikke, at dermed tager man Arbeidet bort for en kommende Tid, som jo ogsaa behøver Arbeide, og der er jo Ingen i Verden, som veed, naar vi vilde være ude over denne Sygelighedsperiode, hvorunder alle Slags Foretagender i Dieblirket lide. Jeg gad se den Profet i statsøkonomiske Sager, som kan sige, til hvilken Tid den nuværende Krise vil være overvunden. Jeg hørte nok igaar, at den høitærede Conseilpræsident spaaede, at Tilstanden vilde blive værre, end den var nu; men jeg hørte ingen Begrundelse af denne Spaadom. Jeg skal kun sige, at det er muligt, at Tilstanden hurtigt kan forbedre sig, og at det ogsaa er muligt, at det Modfatte kan ske; men i sidste Tilfælde forekommer Regjeringens Foranstaltning mig at være allermindst tilraadelig. Det Næste, som derefter vil paatræves, er nemlig ikke 1 Million, men 5 Millioner til ny, kunstigt frembragte Arbeider, som ellers først langt længere hen i Tiden vilde blive foretagne, dels fordi Forberedelserne til dem endnu ikke ere truffene, eller fordi Pengene ikke ere for Haanden, eller hvilke andre Grunde der ellers kunde være derfor. Det